

Abstrakt:

Centrálním rysem filosofie Bertranda Russella od roku 1905 po zbytek jeho kariéry je systematické uplatňování Occamovy břitvy za účelem maximální redukce ontologických závazků. Rok 1905 byl v tomto ohledu pro Russella zásadní, neboť v něm publikoval přelomovou stat' "On Denoting". V této stati poprvé představil tzv. teorii deskripcí. Podle klasické interpretace Russellovy filosofie, kterou reprezentuje zejména stat' W. V. O. Quina "Russell's Ontological Development" (1966), Russell v období před teorií deskripcí tíhl k přijetí tzv. "Meinongináských" ontologických závazků: jednak jde o ontologické závazky vůči koherentním a neaktuálním entitám jako je současný král Francie (posibilia), jednak jde o závazky vůči kontradiktorickým entitám jako je kulatý čtverec. Podle Quina se Russell nemohl osvobodit od nutnosti takové ontologické závazky přijmout, dokud neměl po ruce teorii deskripcí. Cílem této práce je tuto klasickou interpretaci, kterou v posledních letech někteří badatelé zpochybňují, potvrdit a vyložit, odkud se Meinongiánské ontologické závazky v Russellově filosofii před "On Denoting" braly. Prověření otázky Meinongianismu u raného Russella se neobejde bez detailní rekonstrukce jeho sémantických teorií před "On Denoting". Práce se věnuje zejména výkladu a kritice předchůdkyně teorie deskripcí, totiž kritice tzv. teorie denotačních pojmů, kterou Russell rozpracoval v *The Principles of Mathematics* (1903). Mezi další relevantní témata patří Russellova raná teorie propozice a s ní spojený problém jednoty propozice, Russellův raný logicismus, jeho pojem proměnné a obecnosti a tak dále. Jedním z dílčích cílů práce je prokázat, že Meinongiánský ontologický závazek vůči kontradiktorickým entitám, kterému se Russell bez teorie deskripcí nemohl vyhnout, je zcela neslučitelný s Russellovým logicismem. Závěrečná část práce se plně věnuje výkladu teorie deskripcí. Ten je rozvedený především s důrazem na to, aby bylo co nejvíce zřejmé, jak tato bezesporu revoluční teorie posloužila Russellovi k tomu, aby se problematických ontologických závazků úspěšně zbavil. Pozice, která je v souvislosti s Russellovým raným realismem označována jako "Meinongianismus", je důsledně odlišena od fenomenologické teorie intencionality Alexia Meinonga.